

Jaarverslag 2022 van de ICDO

Samenvatting

De Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling (ICDO) bestaat ondertussen 25 jaar. Het is het ideale forum om **initiatieven betreffende de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen** tussen federale overheidsdiensten **te coördineren**. Elk jaar publiceert ze een verslag over haar activiteiten en de bijdrage van haar leden tot de verwezenlijking van die duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen. De editie 2022 van dit activiteitenverslag is nu beschikbaar op www.duurzameontwikkeling.be.

2022 had het jaar van de post-covid-heropleving kunnen zijn. In ieder geval was iedereen bereid het als zodanig te beleven. Door de internationale gebeurtenissen kwam echter snel een eind aan die wens voor een vreedevol jaar. Het conflict in Oekraïne heeft de pijlers van de duurzame ontwikkeling aan het wankelen gebracht. Desondanks hebben de federale overheidsdiensten alle nodige energie aangewend om een flink pakket maatregelen van het Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling, dat in oktober 2021 door de regering werd aangenomen, uit te voeren. Het jaarverslag van de ICDO probeert hiervan een overzicht te geven via de verschillende hoofdstukken.

De geopolitieke context heeft alle geledingen van de samenleving zwaar op de proef gesteld

SDG 16 heeft tot doel "vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling te bevorderen, toegang tot justitie voor iedereen te verzekeren en doeltreffende, verantwoordelijke en toegankelijke instellingen op alle niveaus uit te bouwen". Vooral het begin van de oorlog in Oekraïne door de Russische inval op 24 februari 2022 bracht deze doelstelling in het gedrang. Desalniettemin was België als NAVO-lid betrokken bij tal van steunmaatregelen, zoals je kan lezen in hoofdstuk 2 van het verslag, in de samenvatting van de gebeurtenissen die 2022 op het vlak van duurzame ontwikkeling kenmerkten.

Deze turbulente geopolitieke context heeft grote gevolgen gehad voor de energiebevoorrading en -kosten. SDG 7 "verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen" is nog nooit zo belangrijk geweest voor de federale overheidsdiensten.

De ICDO heeft het Belgisch beleid dat bijdraagt tot duurzame ontwikkeling voorbereid en opgevolgd

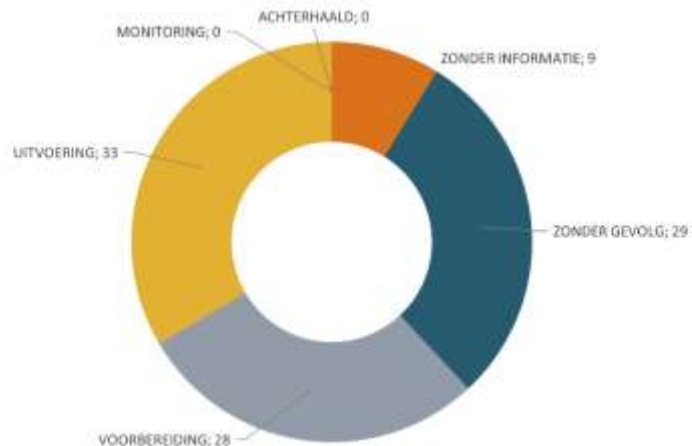
ICDO-leden en FOD-deskundigen hebben hun werkzaamheden in talrijke interacties voortgezet. De ICDO-werkgroepen, die belast zijn met grootschalige projecten, hebben aanzienlijke vooruitgang geboekt bij de ontwikkeling van een transversaal beleid:

- de monitoringmethodologie van het Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling werd uitgewerkt in samenwerking met het Federaal Planbureau en heeft het mogelijk gemaakt 239 maatregelen te identificeren, de verantwoordelijkheden voor de uitvoering ervan te verdelen, de timing te concretiseren en het rapporteringsproces op punt te zetten;
- 25 jaar na de aanneming van de wet van 5 mei 1997 is de context aanzienlijk veranderd. Er is van de gelegenheid gebruik gemaakt om na te gaan of het institutionele kader van de federale strategie voor duurzame ontwikkeling nog steeds relevant is of moet worden bijgewerkt;
- het [Federaal rapport inzake duurzame ontwikkeling, dat in oktober 2022 gepubliceerd werd door de TaskForce Duurzame Ontwikkeling van het Federaal Planbureau](#), stelt vast dat het Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling niet ambitieus genoeg is.

Deze thema's vormden de grondslag voor de werkzaamheden en debatten van de ICDO-leden. Meer informatie over de activiteiten van de ICDO en haar werkgroepen vind je in hoofdstuk 3 van het jaarverslag.

Start van de uitvoering van het Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling

Het Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling (FPDO) levert de resultaten van zijn eerste monitoring af, onderverdeeld in 239 maatregelen waartoe de federale overheidsdiensten zich hebben verbonden. Kan je je inbeelden dat het probeert tegemoet te komen aan 84 verschillende SDG-doelstellingen? Het Federaal Planbureau heeft een nauwkeurige methodologie ontwikkeld om de uitvoeringsfasen van de richtsnoeren en interdepartementale acties van het FPDO te analyseren. Vijftien maanden na de aanneming ervan door de regering kunnen we vaststellen dat er een goed evenwicht is tussen acties die worden uitgevoerd, acties die worden voorbereid en acties die nog niet zijn gestart (geen opvolging). De onderstaande grafiek toont dit in percentages.

Bron: Buts M. en Delbaere P. (2023), *Evaluatiemethode en eerste resultaten van de uitvoering van het Federaal Plan duurzame ontwikkeling 2021*, Brussel: Federaal Planbureau, Working Paper, mei 2023, www.plan.be.

De federale overheidsdiensten hebben beperkte vooruitgang geboekt op weg naar een duurzamere interne werking

Om de interne werking van de federale overheidsdiensten te verbeteren, bestaan er verschillende actiemiddelen, waarvan sommige onderworpen zijn aan bindende regelgeving.

- 8 federale overheidsdiensten beschikken over het EMAS- milieubeheersysteem, soms gecombineerd met het ecodynamische bedrijfslabel van het Brussels Gewest of met de ISO-norm 14 001. Net als in 2021 er blijven drie van hen een **kwaliteitsbeheersysteem** gebruiken (EFQM, ISO9001 of andere). Een andere parallel is dat geen enkele FOD/POD zich heeft ingezet voor een gecertificeerd beheer van de maatschappelijke verantwoordelijkheid.
- Wat de **dialog met de stakeholders** betreft, beweren alle federale overheidsdiensten dat ze hun stakeholders hebben geïdentificeerd en tien van hen melden dat ze hen in de loop van het jaar hebben geraadpleegd. Dit is meer dan tijdens de COVID-19-pandemie.
- Wat de **"vergroening" van het wagenpark** betreft, hebben zeven federale overheidsdiensten een wagenpark van meer dan twintig voertuigen waarop omzendbrief 307 sexies van toepassing is. Vijf FOD's hebben hun gegevens overgemaakt aan de ICDO, waarvan vier een bijzondere inspanning hebben geleverd door een aanzienlijk aandeel voertuigen met alternatieve aandrijving aan te kopen.
- Op het vlak van **duurzame mobiliteit** zijn er enkele wijzigingen doorgevoerd. Zo was de FOD Volksgezondheid lang de enige die zich verbond tot een CO₂-compensatiebeleid voor zijn verplaatsingen, maar voortaan doet ook de FOD Financiën dat. De FOD Mobiliteit en de FOD Werkgelegenheid hebben aangekondigd dat er respectievelijk een bestek wordt opgesteld en dat er een project wordt uitgewerkt.

Aangezien steeds vaker wordt getelewerkt, hebben verschillende diensten hun jaarabbonnementen op het openbaar vervoer stopgezet en zijn ze overgestapt naar rittenkaarten.

- Op het vlak van **duurzaam personeelsbeleid** zijn het welzijn op het werk en het diversiteitsbeleid opnieuw meer gebaseerd op workshops dan op webinars.

In hoofdstuk 5 van het jaarverslag vind je voorbeelden en goede praktijken.

De cellen Duurzame Ontwikkeling geven meer informatie over de DO-initiatieven van hun dienst

En zoals in elke editie krijg je een uitgebreider overzicht van de acties die binnen de federale overheidsdiensten zijn ondernomen via de verslagen van de specifieke cellen Duurzame Ontwikkeling voor elke FOD/POD. Neem een kijkje in het overzichtsdokument dat bij de publicatie van het jaarverslag van de ICDO is gevoegd.